

¹ студ. гр. Е-418 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. філос. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СПРАВЕДЛИВІСТЬ ЯК МІРА НАШОГО ДОСВІДУ

Чи існує справедливість в світі? Чому хтось нічого не роблячи отримує все, а той хто наполегливо працює і страждає – нічого?

Кожен з нас протягом життя багато разів ставив таке питання чи стверджував: «Це несправедливо! За що?». В Античну епоху Аристотель близько 300 р. до н.е. у своєму творі «Нікомахова етика», згадував про справедливість, що відноситься не до людей, а до їх дій, і вимагає рівності (еквівалентності) праці та оплати. За цією справедливістю здійснюється розподіл благ без урахування гідності осіб. Тут мова йде про два типи суспільних відносин, названих Аристотелем довільним і мимовільним обміном: про обмін речами і про покарання.

Але мені здається не можна ділити, те чого не існує. В суспільстві справедливості не існує.

Ти можеш створити компанію, яка буде допомагати бідним людям, мати щасливу сім'ю, молитися щовечора, але раптові обставини можуть все змінити. Дуже часто унікальні люди, які відрізняються від всіх, будучи глухими пишуть прекрасну музику, будучи сліпими – малюють краще за всіх, талановиті винахідники чи науковці не проживають довге і щасливе життя.

Античні філософи, а також і Платон близько 360 р. до н.е. у своєму творі «Держава» виділяли справедливість як категорію з метою оцінки стану суспільства в цілому, в якості орієнтира.

Сократ, який називав справедливість не інакше як «найдорожчою усякого золота», несправедливість вважав неприродною, оскільки вона виникає внаслідок незнання.

Істинна справедливість – це міра нашого досвіду. Чим більше ми пережили, чим більше труднощів і проблем вирішили, тим більшої глибини розуміння справедливості ми сягаємо. У цьому сенсі справедливість вимірюється мудрістю, яку ми здобуваємо за життя.

Таким чином питання «Хіба це справедливо?» не має сенсу. Воно лише засвідчує особистісну незрілість того, хто запитує.